

Asociační ideová konference

Ve dnech 7. a 8. června se sešli zástupci všech odborných skupin a výbor CzWA v hotelu Ski v Novém Městě na Moravě. Účelem setkání byla diskuze o směřování asociace, hledání dlouhodobých cílů a snaha definovat hlavní témata, kterým se asociace bude intenzivně věnovat.

Setkání předcházelo oslovení všech odborných skupin s otázkou, jaké jsou z jejich pohledu nejpalčivější problémy v asociaci samotné nebo ve vztahu mezi CzWA a odbornou či laickou veřejností. Dále byly požádány, aby za sebe navrhly nejdůležitější tematické okruhy, kterým je potřeba se do budoucna věnovat, a to zejména takové, které přesahují působnost jedné odborné skupiny.

Z této přípravy vyplynul program diskuzního setkání. V první části se všichni účastníci věnovali obecným tématům a fungování asociace jako celku. Účastníci se shodli na tom, že není reálné, aby asociace usilovala o formální ukotvení postavení v odborném a legislativním prostředí, např. formou povinného připomínkovacího místa. Cílem asociace by mělo být takové postavení vybudovat a získat svojí odbornou prací, vhodnou prezentací a komunikací. Asociace by měla umět vyjadřovat se k aktuálním a diskutovaným tématům a přicházet s návrhy na další postup nebo jejich řešení. Zároveň by asociace měla být schopna vyvracet mýty a otvírat debatu u témat, která budou aktuální v blízké budoucnosti. Jedním z hlavních úkolů asociace je vzdělávání. Dokážeme se opřít o celou řadu seminářů a odborných setkání, které pořádají odborné skupiny nebo CzWA jako celek. Do budoucna bychom měli naši vzdělávací činnost nasměřovat také ke státní správě, samosprávě a do škol. A také se asociace musí naučit prezentovat svoje názory široké veřejnosti tak, aby pro ni byly srozumitelné a atraktivní. Příkladem mohou být naše současné webové stránky, které jsou pro člověka či subjekt hledající odbornou pomoc obtížně využitelné.

Z podkladů od odborných skupin bylo vybráno pět tematických okruhů, ke kterým účastníci pro druhý den setkání vytvořili debatační kroužky. Cílem práce těchto skupinek bylo téma blíže prodiskutovat a připravit osnovu další práce na daném tématu. Širší diskuzi k některým z témat je věnován prostor na konferenci VODA 2017 ve čtvrtek 21. září od 14 hodin. Zde uvádíme jen hlavní myšlenky.

Legislativa a praxe při znovuvyužití vody a kalu

V současné době chybí v ČR legislativa, která by ošetřovala znovuvyužití vody. CzWA se musí zapojit do legislativního procesu, novela vodního zákona bude řešit tuto problematiku ve zcela nové části věnující se suchu. Je potřeba iniciovat přijetí mezinárodních norem a účastnit se diskuze o realistických limitech recyklované vody s ohledem na způsob využití. Je důležité se zaměřit na způsoby hygienizace použitých vod a metody stanovení patogenních organismů.

Vedle hygienizace je potřeba se věnovat tématu biologicky aktivních látek. Jejich přítomnost v odpadních vodách a následně v životním prostředí je ostatně samostatným tématem, kterému se asociace bude paralelně s tímto věnovat.

Co se týče využívání kalů a recyklace nutrientů z nich, je třeba se seznámit s novou evropskou normou a připravit se na její implementaci.

Kvalita vypouštěné vody z ČOV, principy stanovení limitů

Naše norma ČSN 75 6401 je z dnešního pohledu zastaralá, měli bychom se zasadit o její novelizaci a vyjít např. z platné normy DWA. Ukazuje se, že princip limitů BAT nemá budoucnost a pro stanovení limitů by měly postačovat limity emisní. V žádném případě nesmí být vypouštění odpadních vod zpoplatněno sankčním způsobem, ale motivačním.

Asociace by se měla zasadit o to, aby i nadále vypouštění vod z průmyslových ČOV bylo řešeno ve společném nařízení jako z čistíren městských. Je zapotřebí připravit novelizaci limitů pro průmyslové vody.

Vypouštění předčištěných odpadních vod je jedním ze zdrojů fosforu. Bylo by proto vhodné, aby se asociace zapojila do práce tzv. fosforové platformy. Na zpracování tématu se budou podílet i zástupci odborných skupin Vodárenství a Odvodňování urbanizovaných území.

Dešťové vody ve městech

Snahou asociace musí být začlenění hospodaření se srážkovými vodami (HDV) do územně plánovací dokumentace. Vhodným partnerem by mohl být Svaz měst a obcí. Důležitá je osvěta, u které jsou podstatnou cílovou skupinou zejména provozovatelé kanalizací. HDV by mělo být podloženo kvalitními generely kanalizace, které by měly obsahovat řešení pro odstraňování nevhodného nakládání s dešťovými, potažmo odpadními vodami.

Stát by měl tyto snahy podpořit také tím, že budou běžně a zdarma k dispozici klíčová data a informace, např. dešťové řady, průtoky, suchem ohrožené oblasti apod.

Specifické polutanty v pitné a odpadní vodě

Toto téma se dostává stále více do popředí a má o něj zájem i široká veřejnost. Asociace by měla využít příležitosti a přijít s vlastním názorem na řešení této problematiky s využitím zahraniční praxe i domácích výzkumů a výsledků. Záběr asociace přitom opravňuje k nalezení rozumného a přístupu, neboť členové CzWA stojí na straně znečišťovatelů, v případě ČOV, tak na straně odběratelů povrchové vody pro výrobu pitné vody. Řešení této problematiky jde navíc napříč prakticky všemi tématy, která byla diskutována.

V oblasti ochrany před pesticidními látkami je potřeba navázat spolupráci s Národním akčním plánem ke snížení používání pesticidů v ČR při Ministerstvu zemědělství. Měla by vzniknout národní databáze pesticidů v ŽP (oblast + matrice), která by sloužila jako podklad pro hygieniky a provozovatele při rozhodování o škále sledovaných analytů a vypracování Posouzení rizik (tj. Water Safety Plan). Prvotním cílem pro členy asociace, kteří se budou věnovat tomuto tématu, bude provedení rešerše dostupných informací.

Zvláštní pozornost pak zaslouží produkty lidské spotřeby, tedy farmaka, hormony, mošusové látky apod. U těchto látek je zřejmé, že jejich zdrojem jsou lidská sídla, tedy ČOV a odlehčovací komory. Asociace by měla zaujmout jasný postoj, jak v budoucnu minimalizovat vstup těchto látek do životního prostředí.

CzWA by mohla být v rámci tohoto tématu mediálně aktivní, jak se daří např. u odvodňování urbanizovaných území nebo čištění odpadních vod. Také by mohla sehrát důležitou roli v osvětě, např. připravit vlastní osvětovou kampaň nebo se na vhodné kampani podílet.

Posledním okruhem bylo **Vodárenství a obecná ochrana vody v přírodě**. Řada problémů, které by do toho okruhu spadaly, je již řešena v rámci výše zmíněných témat. Tématem zůstává problematika ochranných pásem vodních zdrojů, jejich legislativní řešení a režimy hospodaření. Velmi aktuální je národní implementace Water Safety Plans do české legislativy, ve které se asociace dlouhodobě angažuje a má tedy nač navazovat.

Z výše uvedeného je zřejmé, že cíle asociace jsou v tomto směru velmi ambiciózní a náročné na zapojení jejích členů. Na tom se shodli všichni účastníci. Také se ale shodli na tom, že je to jediná cesta, jak do budoucna rozvíjet naši asociaci a zajistit, aby byla užitečným a respektovaným odborným subjektem.

D. Stránský, J. Paul